

“Det blir som en själslig resa”

Petter Hellsing: Broderiet öppnar för nya betraktelsesätt och når nya målgrupper
Konstnären Petter Hellsing tänjer på gränserna. Vem är innanför och vem är utanför?
Hans nya utställning handlar om de invandrare han mötte när han bytte Södermalm mot
Stockholmsförorten Flemingsberg.

Det blev lite för trångt på Söder tillslut, tyckte Petter Hellsing. Alla tillhörde samma social-
grupp, hade samma åsikter, gick på varandras utställningar och syntes på DN:s kultursida. Så
familjen hyrde ett gammalt hus i Flemingsberg, en invandrarförort några kilometer utanför
Stockholm. Från fönstret ser de rådjur, rävar och småfåglar, längre bort höghuskolosserna
med knallfärgade gavlar. Ett kontrasternas mikrokosmos, i gränstrakterna mellan stad och
land.

- Jag behövde en ny miljö, och det var intressant att fundera över hur man gör en sådan
till sin. Jag fick plötsligt helt andra perspektiv. Skrapar man på ytan finns mer likheter än
olikheter. Man kan känna igen sig i varandra, säger Petter Hellsing.

Hans nya hembygd inspirerade honom att skildra de människor han mötte i Flemingsberg,
och deras öden. Resultatet blev en utställning som nu turnerar landet runt, “I ett hus vid
skogens slut”. Med utgångspunkt från den gamla ramsan med haren på flykt undan jägaren,
ville han ge en bild av alla dem som tvingats bryta upp från sina gamla hemtrakter, eller av
dem som öppnat sina dörrar för den främmande. I samtal med barn och vuxna har han samlat
på ramsor och rim som har något av asyltemat, eller personliga berättelser som kan ge en
förståelse för våra relationer till den plats där människor bor.

- Förortsmiljön är extra intressant, efter-som den är ett gränsland där något nytt kan växa
fram. Jag har själv släktingar från olika världsdelar. Det nya Sverige beskriver också min
egen historia och bakgrund. Därför är jag intresserad av folkkonsten, se hur man kan
integrera nya influenser, skapa en ny social identitet.

Från början är Petter Hellsing utbildad i skulptur vid Konstfack, men arbetar nu både med
keramik, foto - och broderi. Textil är ett av hans favoritmaterial, eftersom han tycker det
har en levande kärna. Och det var just i ett främmande land som han upptäckte det textila
på allvar - i Guatemala för närmare 20 år sedan. Under inbördeskriget förtrycktes det
traditionella, och indianbefolkningen försökte värna identiteten i gruppen.

- Där var folkkonsten i allra högsta grad något levande i vardagen, och under ständig

Petter Hellsing pratar ivrigt om vikten av en levande kultur och att stimulera till mångfald. Den individuella människan är utsatt för hårt tryck - prestation, likformighet, kulturimperialism. Han tycker det är viktigt att stärka olika gruppers identitet, utan att för den skull bli enögd och intolerant.

- Ta bara musikundervisningen. Det finns många invandrarelever som inte är lockade av att delta. Alla kanske inte gillar blockflöjt, någon kanske vill spela sitar. Musik är ju en bruksvara, precis som textil. Människor kan sträva mot samma mål utan att vara lika. Användbarheten i det textila lockade Petter Hellsing. I ett traditionellt material och med en traditionell hantverksform, broderiet (både för hand och på maskin), har han försökt vränga in ett annat budskap, öppna för nya betraktelsesätt och nå grupper som inte har nutidskonsten som sin bas. Med teman som är angelägna, tröstande men också skrämmande. Som hans första kaffeduk, med otäcka bilder av offer och förövare, barnet och den vuxne. Hemmet är inte bara platsen för det ombonade och trygga.

- Lars Norén har ju skildrat familjens kärna som platsen för personlig besvikelse, förtryck och ondska. Det kan ju vara fruktansvärt att växa upp i en familj. Jag funderade mycket över detta när jag själv skulle få barn. Hur förhåller man sig till sin egen bakgrund? Är jag tillräckligt vuxen, kan jag ge trygghet till mitt barn? säger han.

Petter Hellsing ser konsten som ett alibi att fråga sig vart livet är på väg, och även om han utgår mycket från sig själv är det viktigt med responsen från andra människor. I samband med utställningen har det varit både barn och vuxna från orten med och broderat, vilket gör att ingen utställning blir den andra riktigt lik.

- De sociala relationerna mellan människor är de mest intressanta. Att omsätta sina erfarenheter och möten med människor i bilder föder nya tankar och insikter. Det blir som en själslig resa. Man kanske inte alltid blir så mycket klokare, men nog är det intressant!

Fotnot: "I ett hus vid skogens slut" är en vandringsutställning med Petters broderier, keramik och installationer i Riksutställningars regi. Några berättelser, av barn och vuxna som broderat tillsammans med Petter i samband med utställningen, finns också med. Utställningen är nu i Haparanda, sedan ska den vidare till Sundsvall, Karlskoga, Göteborg och Kristianstad. Mer detaljerad turnéplan finns hos Riksutställningar, www.riksutstallningar.se

Pernilla Fredholm